

B.A. Sem.-5 Examination

CC-304

Sanskrit

March-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

प्रश्न 1. नीचेना संवादनो गुजरातीमां अनुवाह करो.(डोईपण सात)

14

Q. 1. Translate the following dialogue into Gujarati. (Any Seven)

1. भोः शिष्य ! उत्तिष्ठ , प्रातःकालो जातः ।
2. उत्तिष्ठामि ।
3. अन्ये सर्वे विद्यार्थिन उत्थिता न वा ।
4. अधुना तु नोत्थिता खलु ।
5. तानपि , सर्वानुत्थापय ।
6. सर्व उत्थापिताः ।
7. सम्प्रत्यस्माभिः किं कर्तव्यम् ?
8. आवश्यकं शौचादिकं कृत्वा सन्ध्यावन्दनम् ।
9. आवश्यकं कृत्वा सान्ध्योपासिताः ।
10. परमस्माभिः किं करणीयम् ?

अथवा/OR

प्रश्न 1. नीचेना संवादनो गुजरातीमां अनुवाह करो.(डोईपण सात)

Q. 1. Translate the following dialogue into Gujarati. (Any Seven)

1. उत्तिष्ठत भोजनसमय आगतः पाकः सिद्धो वर्तते ।
2. भो भृत्य ! पाद्यमर्घ्यमाचमनीयं जलं देहि ।
3. इदमानीतं गृह्यताम् ।
4. भोः पाचकाः सर्वान् पदार्थान् क्रमेण परिवेविष्ट ।
5. भुञ्जीध्वम् ।
6. भोजनस्य सर्वे पदार्थाः श्रेष्ठा जाता न वा ?
7. अत्युत्तमाः संपन्नाः किं कथनीयम् ?
8. भवता किञ्चित् पायसं ग्राह्यं वा यास्येच्छाऽस्ति ?
9. प्रभूतं भुक्तं तृप्ताः स्मः ।

(P.T.O)

10. तर्हि उत्तिष्ठ ।

પ્રશ્ન 2. નીચેના સંવાદનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો.(કોઈપણ સાત)

14

Q. 2. Translate the following dialogue into Sanskrit. (Any Seven)

1. આનું મૂલ્ય શું છે ?
2. પાંચ રૂપિયા.
3. આ લો, વસ્ત્ર આપો.
4. ગોળનો ભાવ શો છે ?
5. બે આનાનો એક સેર આપે છે ?
6. તું બજારમાં જા, એલચી લઈ આવ.
7. લઈ આવ્યો, લો.
8. કોની દુકાને દૂધ અને દહીં શુદ્ધ મળે છે ?
9. ધનપાલની.
10. તે સાચી રીતે જ ખરીદ વેચાણ કરે છે.

અથવા/OR

પ્રશ્ન 2. નીચેના સંવાદનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો.(કોઈપણ સાત)

Q. 2. Translate the following dialogue into Sanskrit. (Any Seven)

1. દર મહિને કેટલો પગાર લેવા ઇચ્છે છે ?
2. પાંચ રૂપિયા.
3. દાતણ (બ્રશ) લાવ.
4. સ્નાન માટે પાણી લાવ.
5. અંગરખો આપ.
6. આસન મૂક.
7. રસોઈ બનાવ.
8. હે રસોઈયા ! અન્ન અને શાક તારે સરસ બનાવવાના છે.
9. આજે શું શું કરું ?
10. ખીર, લાડુ, ભાત, દાળ, રોટલી, શાક અને ચટણી વગેરે પણ.

પ્રશ્ન ૩.સમાસચક્રમ્ ના આધારે તત્પુરુષસમાસઃ ના પેટાપ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14

Q. 3. Explain તત્પુરુષસમાસઃ with sub types and examples on the basis of સમાસચક્રમ્.

અથવા/OR

પ્રશ્ન ૩. નીચેનામાંથી ગમે તે બે નો અનુવાદ આપી સમજૂતી આપો.

Q. 3. Translate the following karika in Gujarati and explain it.

1. ષોઢા સમાસઃ સંક્ષેપાદષ્ટાવિંશતિઢા પુનઃ ।
નિત્યાનિત્યત્વયોગેન લુગલુક્ત્વેન ચ દ્વિઢા ॥
2. કર્તૃકર્મ કૃયાયુક્તઃ પ્રયોગઃ સ્યાત્સકર્મકઃ ।
અકર્મકઃ કર્મશૂન્યઃ કર્મદ્વન્દ્વો દ્વિકર્મકઃ ॥

પ્રશ્ન ૪. ઇંદોનું બંધારણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14

Q. 4. Explain the structure of the following.

1. અનુષ્ટુપઃ
2. માલિની

અથવા/OR

પ્રશ્ન ૪. ઇંદોનું બંધારણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

Q. 4. Explain the structure of the following.

1. વસન્તતિલકા
2. શિખરિણી

પ્રશ્ન ૫. કોઈપણ સાત પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો. 14

Q. 5. Answer any seven of the following question.

1. "વનેચરઃ" કયા સમાસનું ઉદાહરણ છે ?
(1) લુક્ (2) અલુક્ (3) અવ્યયીભાવ
2. "પન્ચરાત્રમ્" માં કયો સમાસ છે ?
(1) દ્વિગુ (2) કર્મધારય (3) બહુવ્રીહિ
3. "ચ-કાર" અવ્યયનો પ્રયોગ કયા સમાસમાં વધારે થાય છે ?
(1) દ્વિગુ (2) દ્વન્દ્વ (3) કર્મધારય
4. "પન્ચત્રિન્શદ્વર્ષાણિ" નો અર્થ શું થાય ?

- (1) પાંચ વર્ષ (2) પાંત્રીસ વર્ષ (3) ત્રીસ વર્ષ
5. "આપૂપ" નો અર્થ શું થાય ?
(1) શાક (2) પૂડલો (3) ભાત
6. "લઈ જાય છે" નું સંસ્કૃત શું થાય ?
(1) આનય (2) નય (3) નયતિ
7. બે ભિન્ન છંદોના મિશ્રણથી કયો છંદ બને છે ?
(1) ઉપજાતિ: (2) માલિની (3) સગ્ધરા
8. શાર્દૂલવિક્રીડિતમ્ છંદ કેટલાં અક્ષરનો છે ?
(1) 19 (2) 17 (3) 14
9. "ય મ ન સ મ લ ગા" કયા છંદનું બંધારણ છે ?
(1) મન્દાક્રાન્તા (2) શિખરિણી (3) પૃથ્વી
10. "શ્રુત્વા" માં કયો કૃદંત છે ?
(1) હ્યસ્તન ભૂતકૃદંત (2) સંબંધક ભૂતકૃદંત (3) પરોક્ષ ભૂતકૃદંત
11. "સંસ્કૃતવાક્ય" પ્રબોધ્ પુસ્તકનાં રચયિતા કોણ છે ?
(1) સ્વામી વિવેકાનંદ (2) સ્વામી અખંડાનંદ (3) સ્વામી દયાનંદ
12. "યા કુન્દેન્દુતુષારહાર ધવલા" આ શ્લોક કયા છંદનું ઉદાહરણ છે ?
(1) શાર્દૂલવિક્રીડિત (2) અનુષ્ટુપ્ (3) સગ્ધરા

